

KIRIM TATARLARINDAN DERS ALMALIYIZ

Ata ATUN

Prof. Dr.

Blog No: 28
13.07.2016

Prof. Dr. Ata ATUN*

5 Haziran 2016

Yosif V. Stalin adıyla tanınan tarihin en büyük diktatörlerinden biri olan Yosif Visaryonoviç Cugaşvili, İkinci Dünya Savaşı sırasında Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliğinde (SSCB) Parti liderliği, Hükümet Başkanlığı ve Sovyet Orduları Başkomutanlığı görevlerini bir arada yürüttü. İkinci Dünya Savaşının sonlarına doğru, Kırım Tatarlarının 18 Mayıs 1944 □□□ sürgüne gönderilmesi emrini verdi.

Kırım Tatarlarının sürgünü, 18 Mayıs 1944 tarihinde Kırımın tüm yerleşim yerlerinde başladı. Sürgün emrinin eksiksiz yerine getirilebilmesi için 32 binden fazla, dönemin SSCBsinde İçişleri Halk Komiserliği olarak bilinen NKVDnin özel birlikleri görev aldı. Sovyetler Birliğinin Gizli Polis Teşkilatı (OGPU) ve ÇEKAnın yerini alan Devlet Güvenlik Baş Müdürlüğü (GUGB), NKVDnin en çok bilinen ve en korkunç birimleriydi.

Bu insanlık dışı olayda toplam olarak 193 bin 865 Kırım Tatarı, evlerinden, yurtlarından koparılarak trenle, son derece kötü koşullarda, oturma yeri dahi olmayan susuz, yemeksiz, tuvaletsiz ve penceresiz tahta hayvan vagonların içinde sürgüne gönderildi. Aylarca süren insanlık dışı yolculuk sonunda bunlardan 151 bin 136 tanesi Özbekistan S.S.Cumhuriyetine, 8 bin 597 tanesi Mari Özerk S.S.Cumhuriyetine, 4,, bin 286 tanesi Kazakistan S.S.Cumhuriyetine ve geriye kalan 29 bin 846 kişi de Rusya Sovyet Federatif Sosyalist Cumhuriyetinin çeşitli oblastlarına (eyaletlerine) taşındı.

18 Mayıstan, 10 Kasım 1944 tarihine kadarki süreç içerisinde Özbekistana sürülen Kırım Tatarlarından 10 bin 105 kişi açlıktan öldü. NKVD verilere göre nüfusun yüzde yirmisini oluşturan yaklaşık 30 bin kişi, Kırım Tatar araştırmacılarına göre de nüfusun neredeyse yarısı (% 46) bir buçuk yıl içinde öldü.

Sürgün boyunca, 68 bin sürgüne gönderilen Kırım Tatarı yani toplam nüfusun yaklaşık % 45 □□□ açlık, susuzluk ve hastalık nedeniyle öldü. Kayıtlara göre, pek çok Kırım Tatarı, Sovyetler GULAG sistemi tarafından yapılan büyük ölçekli projeler için köle koşullarında işçi olarak çalıştırıldı.

17 Mayıs 2016 Salı günü, Kırım Tatar Sürgününün 72. yıldönümü arifesinde, Ukraynanın farklı yerlerinde düzenlenecek etkinlikler kapsamında Kievin 165 numaralı okulundaki öğrencileri için Kırım Tatar sürgün kurbanları anısına ders düzenlendi. Okul Müdiresi Bayan Lyudmila Vaşkulat, Kültürlerin karşılıklı zenginleştirilmesi herkes için faydalıdır. Bu tür etkinlikleri düzenlemek çok önemli. Tohumları ekmek önemli. Sürgün, canlı bir tarih ve çocuklara canlı tarih örneklerini anlatarak eğitim vermek en iyisidir diyerek anı dersinin gerekçesini açıkladı.

Bu özel derse katılan Ukrayna Müslümanları Dini İdaresi Müftüsü Said İsmagilov, sürdürdükleri haklarını savunma mücadelesinde Kırım Tatarlarını desteklediğini belirterek, Kardeşlerimizin anısını, bu korkunç sürgün sırasında ölen Kırım Tatarlarının anısını anmak bizim kutsal görevimiz. Günahlar, geçmişte ve şu an işlenen suçlar hakkında hiçbir zaman susmamalıyız. Eğer biz susuyorsak, suç ortağı oluyoruz diyerek anı dersi ile ilgili düşüncelerini ortaya koydu.

Bizim ülkemizde [KKTC] ise bazı aklı evveller, 1963-1974 yılları arasında yaşadığımız katliamları, bize silah zoru ile dayatılan insanlık dışı yaşam koşullarını ve uğradığımız soykırımı unutturmaya çalışıyorlar. Utanmadan ve arlanmadan, bir dönem tarih kitaplarımızdan bile çıkardılar yapılan katliamları, yağmalanan evlerimizi, çalınan hayvanlarımızı, el konulan zahirelerimizi ve yakılıp yıkılan köylerimizi.

Kırım Tatarlarından ders almalıyız.

Kırım Tatarları 1944 yılında yaşadıkları lanet sürgünü Soykırım olarak tanıtmaya ve kabul ettirmeye çalışırlarken, biz, Kıbrıslı Rumlar ve Yunanistan tarafından bize uygulanan gerçek Soykırımı, bazı akılsızların müzakereler devam ederken Rumları gücendirmeyelim felsefesi ve yaygarası ile bırakın Soykırım olarak tanıtma çalışması yapmayı, kitaplarımızdan çıkarttık.

Geçmişini bilmeyen nesiller yetiştirdik ve şimdi de ağlıyoruz, gençlik niye geçmişi, Kıbrıslı Rumların bize yaptıklarını ve katliamları bilmiyor diye…

Ata ATUN

E-posta: ata.atun@atun.com veya ata.atun@gmail.com

İnternet sitesi: http://www.ataatun.org

Facebook: Ata Atun

Twitter: http://www.twitter.com/ataatun

About the author:

-

To cite this article: Ata ATUN. 2026. "KIRIM TATARLARINDAN DERS ALMALIYIZ." Center For Eurasian Studies (AVİM), Blog No.2016 / 28. July 13. Accessed October 30, 2026. https://avimbulten.org/public/Blog/KIRIM-TATARLARINDAN-DERS-ALMALIYIZ

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır